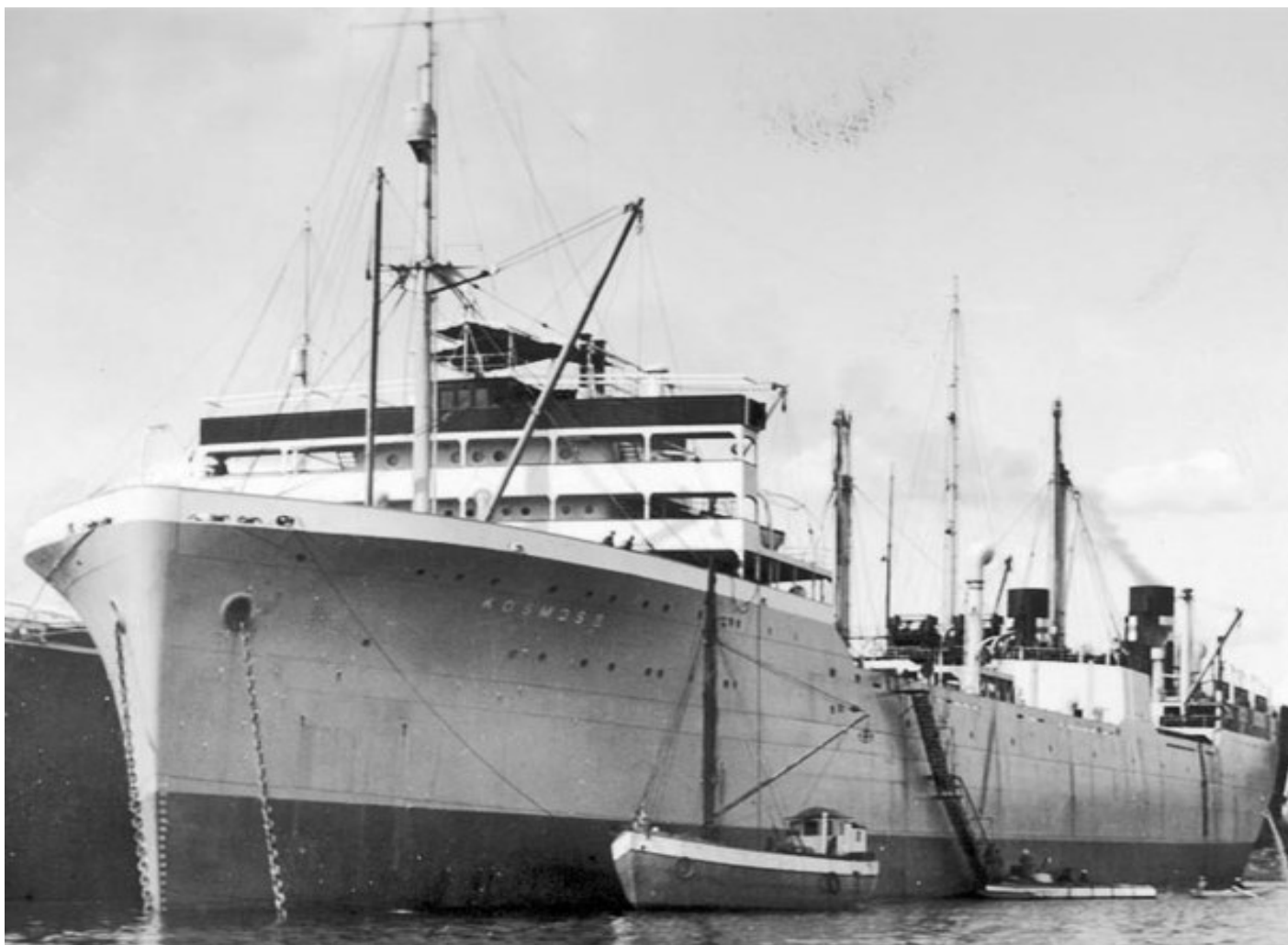

Kosmos li

IMO/off nr	5607496
Call Signal	LDDI
Flag	NOR
Ship type	Dampskip, hvalkokeri/tanker steam ship, floating whaling factory/tanker.
Year Built	1931/07
Shipyard	Workman Clark Ltd, Belfast, Nord-Irland.
Sno	522
Tonnage	25.410 tdw, 16.966 brt, 9.794 nrt
Size	Loa: 553,4'-B: 77,2'-D: 37,6'-Dypg.: 36' 9½".
Propulsion	2 stempel dampmaskiner (steam reciprocating), fire trinns ekspansjon (Quadruple exp.). 4-sylinder, syl. diam.: 20,0"-29,0"-41,5"-60,0", slag/stroke: 45,0". 3000 IHK (938 NHK) koblet til hver sin propell. Bygget av Workman Clark Ltd, Belfast, Nord-Irland
Boiler	5 oljefyrte dampkjeler. Total heteflate (HF): 14.320 ft². Damptrykk 250 psi.
Power	12,1 knop
Class	Lloyds register +100A1
Crew	310 pers. under fangst
Manager	Anders Jahre, Sandefjord.
Owner	Kosmos II A/S, Sandefjord.
Speed	12,1 knop
Port	Sandefjord
Communication	Trådløs telefoni mellom hvalbåter og kokeri i tillegg til sender og mottak for telegrafi.
Navigation System	Ekkolodd av typen IV for hurtiggående skip og 500 favners dybde, samt radiopeileapparat.

SFJ00119310120001 DS/Fik KOSMOS II.

History in Norwegian

1931 Bygget som KOSMOS II ved Workman Clark, Belfast, Nord-Irland for Kosmos II A/S (Anders Jahre), Sandefjord. Kosmos-selskapets nye skip m/9 hvalbåter (?) gikk rett i opplag i Mefjorden ved Sandefjord da alle hvaloljelager var fulle. 1932 Forhalte 12/07 til Framnæs mek. Verksted, Sandefjord. Dokket i perioden 14/07 til 19/07. Forhalte fra verkstedet 11/08 til fortøyning annet sted. Forlot Sandefjord 20/08. KOSMOS II gikk for første gang til Sydishavet i sesongen 1932/33, i et samarbeide mellom A/S Pelagos (Svend Foyn Bruun), Hvalfangerselskapet Antarctic A/S (Anton von der Lippe), Tønsberg og Kosmos (Anders Jahre) under fellesbetegnelsen Jahre-gruppen. Kokeriene PELAGOS og ANTARCTIC lå i opplag denne sesongen for å bruke den totale kvote på det mest moderne kokeriet til fangsten 1932/33. Fangstbestyrer var Lars Andersen. Drar til isen ifølge med hvalbåtene KOS I, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. 1933 Resultatet av sesongens fangst ble det beste av alle ekspedisjonene på feltet. Utkoket ble 222.244 fat. Ankom Framnæs mek. Værksted 05/07 for årlig vedlikehold. Dokksettes i perioden 17/07 til 27/07. Forhales fra verkstedet 25/08 og går fra Sandefjord 26/08 med kurs for fangstfeltet. Bestyrer for sesongen 1933/34 var Lars Andersen. Dette året var det bare kokeriet ANTARCTIC som var i opplag. PELAGOS deltar igjen i fangsten med 8 hvalbåter. Hvalbåtene som deltok med KOSMOS II var KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. Møtte hvalbåtene i Walvis Bay, Sørvest Afrika og fangsten tok til 25/10. Kvoten var satt til 69.454 fat. 1934 Fangsten avsluttet 28/01. Sesongen 1933/34 endte opp med et utkok på 128.856 fat hvalolje totalt. Av dette ca 130 fat spermolje. Ankom Framnæs mek. Værksted for årlig vedlikehold 15/09. Dokksettes i tiden 21/09 til 23/09. Forlater verksted og havnen 29/09. Den norske regjering hadde vedtatt i en resolusjon at norske ekspedisjoner skulle innskrenke sin fangst til fire måneder. Gikk til fangstfeltet for sesongen 1934/35 med Lars Andersen som bestyrer. Fangstbåter for sesongen er KOS I, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. Fangst start satt til 01/12. 1935 Sesongen 1934/35 ble viktigheten av hvalkloen til verkseier Anton Gjelstad, som ble utprøvd på KOSMOS i sesongen 1932/33, bevist til sitt fulle! I begynnelsen av sesongen brakk kloen som man hadde på KOSMOS II. En av hvalbåtene måtte taes ut av fangst en hel uke for å gå til kokeriet PELAGOS som lå 850 nautiske mil unna, for å låne en reserveklo som dette kokeriet hadde. Resultatet for

sesongen 1934/35 utgjorde 142.086 fat hvalolje og 6.174 fat spermolje. Drar til feltet med hvalbåtene KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI, samt den nybygde H. J. BULL. En hvalbåt som bygd for blanding av ekspedisjon og hvalfangst. 1936 Resultatet etter sesongen 1935/36 var 120.006 fat hvalolje og 924 fat spermolje. Ankom Sandefjord 18/03. I mars måned ble det klart at Lars Christensen hadde annonsert at man ville ta i bruk to av sine ekspedisjoner til fangst på Australia i sommersesongen (FRANGO og OLE WEGGER). Samtidig hadde Anders Jahre og Jahre-gruppen planer om å sende ANGLO NORSE til de samme feltene. I tillegg truet Jahre med å sende KOSMOS II med 10 hvalbåter til samme feltet, om ikke Christensen reduserte sin del til bare å gjelde FRANGO. Resultatet endte med at KOSMOS II ikke deltok i fangsten, og kun de minste enhetene ble tatt i bruk (FRANGO og ANGLO NORSE). Forhales til verkstedet 04/04 for årlig vedlikehold. Går i dokk i tiden 20/05 til 08/06. Forhales fra verkstedet 22/06. Forhales tilbake til verksted 14/09 og dokksettes samme dag. Forlater dokken og verkstedet 18/09. Anders Jahre sender en søknad til departementet 17/09 om tillatelse til å leie ut KOSMOS og KOSMOS II til Tyskland. Leien skulle ha 4 års varighet med en leiesum som var 50% høyere enn hva vilkår satt for leie av C. A. LARSEN og SKYTTEREN. Dette på grunn av mer moderne materiell. Anders Jahre meddeler 03/11 at betingelsene ikke ble godtatt og saken ble henlagt. KOSMOS II setter kursen mot Sydishavet for sesongen 1936/37 med hvalbåtene H. J. BULL, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. Fangsten begynte 08/12. Lars Andersen var fremdeles bestyrer på KOSMOS II. 1937 Sesongen ble avsluttet 07/03. Produksjonen dette året ble 119.000 fat totalt. Her av 1.900 fat spermolje. KOSMOS II går via Syd Georgia på hjemvei for å ta med en del av FRATERNITAS sin last. Kommer til Sandefjord via Dakar, Senegal. Om sommeren gikk hun to turer i tankfart mellom Iraq og Le Havre, Frankrike med råolje. Forhales til verkstedet 07/08 for årlig vedlikehold. Dokksettes i tiden 14/08 til 23/08. Forlater verkstedet og havnen 14/09. KOSMOS II forlater Sandefjord med kurs for hvalfeltet 06/10. Gikk via Curacao, NA for å fylle opp med bunkers for årets sesong. Ankom Curacao 23/10. Fra Curacao til Walvis Bay hvor hun ankom 13/11. Hvalbåtene hadde vært opplagt i Walvis Bay denne sommeren. Hvalbåter for sesongen var KOS VIII, KOS X, KOS XII, KOS XV, KOS XVII, KOS XIX, KOS XX, KOS XXI, KOS XXII og KOS XXIII. En ny fangstbestyrer var ansatt dette året, Milliam Kihl. Fortsatte til feltet 19/11. En hvalbåt fikk propellskade under sesongen og måtte taues til Syd-Georgia. 1938 Resultatet fra sesongen 1937/38 ble 148.320 fat. Ankommer verkstedet i Sandefjord 04/08. Går i dokk i tiden 01/09 til 16/09. Forlater Sandefjord 05/10. Igjen går kokeriet fra Sandefjord for å delta i hvalfangsten. Milliam Kihl er fangstbestyrer. Hvalbåter denne sesongen er redusert til 8. Båtene er KOS VIII, KOS IX, KOS X, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XXI og KOS XXIII. Fangsten startet 08/12. Sesongen 1938/39 var knølhvalen fredet. 1939 Fangsten avsluttes 07/03. Resultatet for sesongen 1938/39 viste en nedgang fra tidligere år. Kun 66.294 fat hvalolje ble resultatet. Ankommer verkstedet for årlig vedlikehold 07/08. Dokksettes i tiden 11/09 til 18/09. Forhales fra verkstedet 28/09. Forlater Sandefjord 03/10. Avgår igjen til fangstfeltet. Bestyrer for sesongen 1939/40 var Lars Andersen. Antall fangstfartøyer var nå 9. Hvalbåtene var KOS VIII, KOS IX, KOS X, KOS XII, KOS XIII, KOS XXI, KOS XXIII, SKUDD 5 og GOS 2. I tillegg deltok KOS XVI og KOS XIX frem til 29/12. 1940 Resultatet av sesongen 1939/40 ble 123.325 fat hvalolje. Fra feltet går KOSMOS II til Walvis Bay før hun setter kursen mot hjembyen Sandefjord. Gikk fra Walvis Bay med kurs for Sandefjord 21/03. Ved ankomst St. Vincente, Cape Verde øyene 04/04 får hun ordre om å sette kursen for Portland, Maine, USA. Dagen etter fortsetter hun mot Tenerife på Kanariøyene hvor hun ankommer 09/04. Hun blir liggende her til 17/04, da hun setter kurs for Gibraltar. Ankom Gibraltar 21/04 og fortsetter 26/04 så til Portland i konvoi HG28F hvor hun ankommer 05/05. Går fra Portland til Curacao 26/05, nå inkludert i Nortraships flåte. Går to turer over Atlanteren før hun blir satt inn i trafikk mellom New York, NY, USA og Curacao/Aruba, NA. Seilte fra Plymouth, Mass, USA 02/06 og nådde Curacao 20/06. Avgår Curacao 21/07 med kurs for Hampton Roads, Virginia, USA med ankomst 26/07. Forlater Hampton Roads 27/07 for New York. Forlater New York 06/12 og ankommer Aruba 14/12. Forlater Aruba for New York og går så tilbake til Aruba. 1941 Ankommer Aruba 03/01 og fortsetter turene mellom Curacao, Aruba og østkysten (New York) av USA gjennom hele året. 1942 Fortsetter turene mellom Curacao og Aruba til østkysten av USA. I månedskifte januar/februar var U-123 (Korvettenkapitän Reinhard Hardegen) på hjemvei til sin base i Frankrike etter å ha fyrt alle sine torpedoer mot skip på kysten av Amerika. U-123 fikk et havari på den ene motoren. I overvannstilling ble hun observert fra KOSMOS II. Tidligere 1. styrmann var for tiden skipets fører da kaptein Milliam Kihl arbeidet ved kontoret til Nortraship i New York. KOSMOS II forsøkte å renne den i senk da ubåten ikke hadde fart nok til å unnsnippe på bare en motor. Tyskeren fikk manøvrert unna, og etter en time var motoren reparert slik at ubåten kom seg unna. 07/04 ankommer hun igjen Hampton Roads. Forlater Hampton Roads 10/04 med kurs for Curacao og tilbake til New York hvor hun får ordre om å gå til Glasgow, Scotland via Halifax, NS, Canada. Ankommer Clyde, Scotland 10/07 med retur til New York hvor hun ankommer 25/07. Til tross for avtale med engelske myndigheter om ikke å bruke kokeriene på Atlanterhavsfarten, blir hun atter en gang sendt ut på en tur til England. Returnerer til New York 11/10. 18/10 går hun sin siste tur til England. Forlater New York 18/10. På denne tredje turen blir hun torpedert av den tyske ubåten U-606 (Oberleutnant zur See Hans-Heinrich Döhler) vest for Irland 29/10, i konvoi HX212. Kapt. Milliam Kihl og 33 av hans mannskap omkommer.

History

1931 Built as whaling factory KOSMOS II by Workman Clark, Belfast, N-Irland for Kosmos II A/S, Sandefjord. Kosmos-companies new building with 9 catchers (?) was delivered, but went directly to lay-up status in Mefjorden in Sandefjord. All whale

oil storages was still full. 1932 Shifted to port of Sandefjord and the shipyard at Framnæs 12/07. In drydock in the priode of 14/07 to 19/07. Shifted from ship yard to safe place in the port 11/08. Leaving Sandefjord 20/08. KOSMOS II left Sandefjord for her first trip to the Southern Seas in the season of 1932/33. A joint venture between the A/S Pelagos (Svend Foyen Bruun), Hvalfangerselskapet Antarctic A/S (Anton von der Lippe), Tønsberg and Kosmos (Anders Jahre), known as the Jahre-Group. Kokeriene PELAGOS and ANTARCTIC is laid up this season to use the total quota on the most modern and efficient factory in the catch of season 1932/33. Whaling manager was Mr. Lars Andersen. The catchers to follow was KOS I, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI, 1933 The KOSMOS II was noted as best the expedition that season. The result ended up at 222.244 barrels of whale oil. Returned to her home port of Sandefjord. Shifted to Framnæs mek. Værksted 05/07 for her yearly maintenance. In drydock in the periode of 17/07 to 27/07. Shifted from the yard 25/08. Left Sandefjord 26/08 for the whaling ground in the Southern Seas. The factory ANTARCTIC is still in the bouy, but PELAGOS participated with 8 catchers this season. Whaling manager for KOSMOS II the season 1933/34 was Mr Lars Andersen. Catcher for the season was KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV and KOS XVI. 1934 The season result for 1933/34 end up as 128.856 barrels of whale oil as a total. Of this 130 barrels of sperm oil. Arrived Framnæs mek. Værksted for yearly maitenance 15/09. In drydock from 21/09 to 23/09. The Norwegian government had decided in a resolution that Norwegian expeditions should limit their catch to four months. Season start was set to 01/12-1934. Left the yard and port of Sandefjord 29/09. Whaling manager for the 1934/35 season was Mr Lars Andersen. Catcher this season was KOS I, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. A total number of 8. 1935 The season 1934/35 was the importance of the whale claw developed by Mr Anton Gjelstad, as was proven on the KOSMOS in the season 1932/33, proved to its fullest! At the beginning of the season the clow on board the KOSMOS II. One of the catchers had to be taken out of the catch a whole week to go to the factory vessel PELAGOS lying 850 nautical miles away, to borrow a spare claw like this factory ship had. The result of the season 1934/35 was 142.086 barrels of whale oil and 6.174 barrels of sperm oil. Departure for the whaling ground with Mr Lars Andersen as manager for the 1935/36 season. Whaling catchers was KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XV and KOS XVI, and the newbuilt H. J. BULL. The H. J. BULL was special designed to be used as a combination of whale catcher and whale searcher with extra long operating radius. 1936 The result of 1935/36 season 120.006 barrels of whale oil and 924 barrels of sperm oil. Arrived Sandefjord 18/03. In the month of March it was clear that Mr. Lars Christensen had plans to use two of his factories for whaling at Australian waters during summer season (FRANGO og OLE WEGGER). At the same time Anders Jahre and his Jahre-Group announced their plan to use ANGLO NORSE at the same waters. In addition Jahre treatned to also use the factory KOSMOS II and 10 catchers at the same field, if Mr. Christensen did not reduce his plans to only use of FRANGO. The result was that KOSMOS II was kept back from this fields this summer, and only the smal factory ships was used this summer. Shifted to the yard for maintenance 04/04. In drydock from 20/05 to 08/06. Shifted from yard 22/06. Returned to yard 14/09 and to drydock the same day. Left the drydock and yard 18/09. Anders Jahre send an application to the Norwegian Government 17/09 for approval to hired out KOSMOS and KOSMOS II to Germany. The rent should have 4 years duration with a rental sum which was 50% higher than what the conditions for renting of C. A. LARSEN and SKYTTEREN. This is because of more modern materials. Anders Jahre announces 03/11 that the conditions were not accepted and the case was dropped. Left for the season 1936/37 with the catcher H. J. BULL, KOS X, KOS XI, KOS XII, KOS XIV, KOS XV og KOS XVI. The whaling season commenced 08/12-1936. Mr. Lars Andersen was the whaling manager also this season. 1937 Whaling season ended 07/03. The result of season 1936/37 was 119.000 barrels as a total. Whereas 1.900 barrels was sperm oil. KOSMOS II left for Sandefjord via South Georgia on her way ta take some of the cargo from FRATERNITAS. Arrived Sandefjord via Dakar. In the summertime, she had two trips as oil tanker between Iraq and Le Havre with crude oil. Shifted to ship yard 07/08 for maintenance. In drydock from 14/08 to 23/08. Left the yard and port 14/09. Departed Sandefjord heading for the whaling ground 06/10. Called Curacao to store up bunker oil for the season. Arrival Curacao 23/10. From Curacao to Walvis Bay where she arrived 13/11. The catchers had been laid up for maintenance and repair in Walvis Bay during the summer. Catcher for season 1937/39 was KOS VIII, KOS X, KOS XII, KOS XV, KOS XVII, KOS XIX, KOS XX, KOS XXI, KOS XXII and KOS XXIII. A total of 10 catchers. A new whaling manager was employd, Mr. Milliam Kihl. Proceed to the whaling ground 19/11. One catcher had a propeller damage and had to be towed to South Georgia. 1938 The result of season 1937/38 was 148.320 barrels. Arrived the ship yard in Sandefjord 04/08. Drydocking from 01/09 to 16/09. Left the port of Sandefjord 05/10. Again the factory leave Sandefjord to participate in the whaling in the Southern Seas. Whaling manager for the season 1938/39 is Mr Milliam Kihl. The number of catchers this year is reduced to 8. The catcher is KOS VIII, KOS IX, KOS X, KOS XII, KOS XIII, KOS XIV, KOS XXI and KOS XXIII. 1939 The result of season 1938/39 show a decline compared with the previous seasons. Only 66.294 barrels of whale oil were achieve. Shifting to the ship yard Framnæs mek. Værksted for maintenance 07/08. In drydock from 11/09 to 18/09. Shifted from the yard 28/09. Left Sandefjord 03/10. Left for the Southern Seas at the autumn. Manager for the season of 1939/40 was Mr. Lars Andersen. Number of catchers is 9. The catcher is KOS VIII, KOS IX, KOS X, KOS XII, KOS XIII, KOS XXI, KOS XXIII, SKUDD 5 and GOS 2. Additionally the KOS XVI and KOS XIX participated until 29/12. 1940 The result of 1939/40 season was 123.325 barrels of whale oil. From the whaling ground KOSMOS II proceed to Walvis Bay before the course was set for her home port, Sandefjord. Left Walvis Bay heading for Sandefjord 21/03. Called St. Vincente at the Cape Verde Islands 04/04. At this Point she gets an order to proceed to Portland, USA. The next day she proceed to the island of Teneriffe at the Canary Islands, where she arrived

09/04. Stayed there until 17/04 whereafter she went on to Gibraltar. Arrived Gibraltar 21/04. Continued to her voyage to Portland in Convoy HG28F 26/04. Arrived Portland 05/05. Left Portland for Curacao 26/05, now included in the Nortraship-fleet. Did two trips across the Atlantic Ocean before she was ordered to trade oil between New York and Curacao/Aruba. Sailed 02/06 from Plymouth and reached Curacao 20/06. Left Curacao on 21/07 heading for Hampton Roads (Virginia, Norfolk(?)) with arrival 26/07. Left Hampton Roads 27/07 for New York. Leaving New York 06/12 and arrived Aruba 14/12. Left Aruba for New York and back to Aruba again. 1941 Arrived Aruba 03/01 and continue her voyages between US east coast and Curacao/Aruba throughout the year. 1942 Still trading the same area as last year. At the month change January/February German U-123 was on her way home to his base in France after having fired all of her torpedoes against ships on the coast of America. U-123 had an engine failure one of her engines. In the surface position, she was spotted from the KOSMOS II. The former 1. Officer was the master of the ship at the moment, as the Captain Milliam Kihl worked at the office of the Nortraship in New York. The submarine did not pick enough speed to escape on one engine. The KOSMOS II tried to hit the submarine with her bow, but the submarine managed to manoeuvre away, and after an hour was the engine repaired so that the submarine got away. Arrival Hampton Roads on 07/04. Left Hampton Roads 10/04 for Curacao and back to New York where she gets the order for a visit to Glasgow via Halifax. Arrived Clyde 10/07 with return to New York with arrival 25/07. Despith the agreement with the British not to use the factories crossing the North Atlantic Ocean, again she was sent across the Atlantic to UK. Returned to New York 11/10. On 18/10 she leave for her last trip to UK, leaving from New York. On her third voyage to UK she was torpedoed by the German submarine U-606 west of Irland 28/10, in Convoy HX212. Captain Milliam Kihl and 33 of his crew was killed.